

Spis treści

Słowo wstępne

1. Ogólne wiadomości z miernictwa

1.1.	Podstawowe pojęcia i definicje stosowane w metrologii	11
1.1.1.	Wielkości fizyczne i jednostki miar	11
1.1.2.	Błędy pomiarów	12
1.1.3.	Rachunek błędów w praktyce	18
1.2.	Metody pomiarowe	22
1.2.1.	Klasyfikacja metod	22
1.2.2.	Metody statystyczne	24
1.3.	Proces pomiarowy	26
1.3.1.	Przygotowanie pomiaru	26
1.3.2.	Przeprowadzenie pomiaru	28
1.4.	Charakter sygnałów małej częstotliwości	30
1.5.	Miary poziomu mocy i napięcia	35

2. Podstawowe przyrządy pomiarowe stosowane w elektroakustyce

2.1.	Terminologia, właściwości metrologiczne i eksploatacyjne	38
2.1.1.	Terminologia narzędzi pomiarowych	38
2.1.2.	Właściwości metrologiczne	39
2.1.3.	Właściwości eksploatacyjne	41
2.2.	Przyrządy do pomiaru napięcia	44
2.2.1.	Zasada działania i budowa	44
2.2.2.	Układy prostowania	45
2.2.3.	Woltomierze ogólnego przeznaczenia	49
2.2.4.	Mierniki poziomu i psfometry	53
2.3.	Źródła sygnałów pomiarowych	58
2.3.1.	Parametry techniczne generatorów	58
2.3.2.	Sposoby wytwarzania drgań okresowych	61
2.3.3.	Generatory dudnieniowe	62

2.3.4.	Generatory impulsów	65
2.3.5.	Generatory szumów	68
2.3.6.	Inne przyrządy pomiarowe stosowane w elektroakustyce	70

3. Obiekty mierzone

3.1.	Tor elektroakustyczny	76
3.2.	Wzmacniacze	78
3.2.1.	Wzmacniacze napięciowe	79
3.2.2.	Wzmacniacze o regularnej charakterystyce częstotliwościowej	84
3.2.3.	Wzmacniacze mocy	91
3.3.	Przetworniki elektroakustyczne	95
3.3.1.	Mikrofony	95
3.3.2.	Głośniki	101

4. Pomiarы wskaźników jakościowych

4.1.	Pomiar wzmocnienia	106
4.4.1.	Określenia i definicje	106
4.1.2.	Metody i układy pomiarowe	108
4.1.3.	Pomiary toru fonicznego	118
4.2.	Pomiar charakterystyki częstotliwościowej	121
4.2.1.	Określenia	121
4.2.2.	Pomiar punktowy	123
4.2.3.	Pomiary zautomatyzowane	129
4.2.4.	Metody uproszczone	132
4.3.	Pomiar mocy wyjściowej	134
4.3.1.	Definicje	134
4.3.2.	Metody i przyrządy pomiarowe	135
4.4.	Pomiar zniekształceń nieliniarnych	141
4.4.1.	Rodzaje i miary zniekształceń nieliniarnych	141
4.4.2.	Definicje i określenia	146
4.4.3.	Pomiar pojedynczym sygnałem sinusoidalnym	148
4.4.4.	Pomiar dwoma sygnałami sinusoidalnymi	152
4.4.5.	Automatyczna analiza spektralna	162
4.5.	Pomiar zniekształceń fazowych	166
4.5.1.	Metody oscyloskopowe	167
4.5.2.	Metoda sumy i różnicy napięć	170
4.5.3.	Pomiary bezpośrednie	173
4.6.	Pomiary szumów i zakłóceń	176
4.6.1.	Źródła szumów i zakłóceń	176
4.6.2.	Określenia i definicje	178
4.6.3.	Metody i przyrządy pomiarowe	183
4.6.4.	Układ pomiarowy i ochrona od zakłóceń	186
4.7.	Pomiary impedancji i symetrii doziemnej	191
4.7.1.	Określenia i definicje	192
4.7.2.	Metody pomiaru modułu impedancji	195
4.7.4.	Pomiary symetrii doziemnej	200

5. Pomiarы urządzeń mikserskich

5.1.	Pomiary wzmacniaczy kanałowych	205
5.2.	Pomiary tłumików	211

5.3.	Pomiary korektorów i filtrów	217
5.4.	Pomiary mierników wysterowania	221
5.5.	Pomiary urządzeń kompletnych	225
5.5.1.	Pomiary urządzeń monofonicznych	225
5.5.2.	Pomiary urządzeń stereofonicznych	231
5.5.3.	Pomiary torów magnetofonowych i gramofonowych	237

---

6. Pomiary przetworników elektroakustycznych

6.1.	Ważniejsze określenia i definicje stosowane w akustyce	244
6.1.1.	Fale dźwiękowe	244
6.1.2.	Ciśnienie akustyczne	246
6.1.3.	Prędkość akustyczna i impedancja akustyczna	247
6.1.4.	Natężenie dźwięku	248
6.1.5.	Głośność dźwięku	251
6.1.6.	Czas pogłosu	253
6.2.	Pomiary mikrofonów	256
6.2.1.	Warunki otoczenia akustycznego do pomiarów	256
6.2.2.	Metody i przyrządy pomiarowe	259
6.2.3.	Pomiar charakterystyki częstotliwościowej	262
6.2.4.	Pomiar charakterystyki kierunkowości	269
6.3.	Pomiary głośników	272
6.3.1.	Zakres i warunki pomiarów	272
6.3.2.	Pomiar charakterystyki częstotliwościowej	274
6.3.3.	Pomiar charakterystyki kierunkowości	282
6.3.4.	Pomiary zniekształceń nieliniarnych	284
6.4.	Pomiary słuchawek i telefonometria	288